

SÁMEDIGGI
SÄMITIGGE
SÄÄ'MTE'GĠ
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SKUVLEN- JA OAHPPAMATERIÁLADOAIMMAHAT
KOULUTUS- JA OPPIMATERIAALITOIMISTO

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF OULU

SÄÄMI KIELÄLÁVGUM ŠKOOVLÁST – MAHT TUÁRJUM JIEČČÁN KIELÄ JÁ KULTTUUR sämimáttááttás pargoviehâškovlimproojeekt 2015

Oulu ollâopâttuv Giellagas-instituut já Sämitigge ornii ive 2015 ääigi Máttááttâshaldáttâs ruttâdem sämimáttááttâs já säämi arâšoddâdem pargoviehân čujottum škovlimproojeekt, mii oovded kielälávgummáttááttâs. Projektáin ovdedii sämimáttááttâs pargovievâ pedagooglijd já amnáshaaldâšlijd tááiduid. Mieli oovtâstargoost lijii meid Säämi ollâškovlâ (Sámi allaskuvla) já Vaasa ollâopâttâh.

Škovliimist ovdedii sehe teorialuvâldâlmij já oovtâstoimâlij pargopáájái vievâst uđđâ sämikielâ já -kulttuur vuotânvâldee pedagooglijd vuáhâduvâid. Toi miel máttáátteijein lii máhđulâšvuotâ pyerediđ oppâm kvaliteet já oppâmpuátusijd sehe ovdediđ sämikielâ já -kulttuur sajattuv škovlâšärvusist. Uáppeeh, kiáh uásálistii neljii škovlimteeivâdmân, finnejii vuáđulijd tiäđuid kielälávgummáttááttâs teoriast, keevâtlíi olâšutmist, vuáhâduumijn já oppâmpuátusijn sehe tast, maht taam tiäđu puáhtá heiviittiđ sämimáttááttâsân. Škovlim vievâst uásálisteeh ráhtádâttii ovdâ- já vuáđumáttááttâs uđđâ máttááttâsvuávâámij kiävtun vâldimân já uápásmii kielâ oppâm ovdedeijee máttááttâsvuovvijd. Proojeekt tooimâi uáassin Sämitige, kieldâi já škoovlâi oovtâstargo já adelij sämimáttááttâs- já arâšoddâdempargoviehân viärmádâttâmmáhđulâšvuodâid sehe laajij ovdiist pyerebijd tiäđulonottem vuáhâduvâid. Sämimáttáátteijeeh já arâšoddâdeijeeh pessii jyehiđ jurduidis já máttimis sehe čuávidiđ keevâtlíi pargoost oovdân puáttám koččâmušâid oovtâst. Aldamáttááttâsteivâdmij áigásiih savâstâlmeh ovdedii oppâm lasseen meid pargoost vaijeem.

Škovlimprojektân uásálistii 37 uápped já sist 35 čodâldittii kuudâ uáppučuággá vijđosijd ollâopâttâhuápuid ollásávt. Sämitigge dokumentistij škovlimproojeekt ääigi porgum pargo tooimâtmâin sämimáttááttâsâst tuáimee máttáátteijei já arâšoddâdeijei kiävtun reesuurskirje, mii kiedâvuš säämi kielälávgummáttááttâs. Kirje lii tãrguttâs almostuđ ive 2016 ääigi. Proojeekt ruttâdeh Máttááttâshaldáttâs já Oulu ollâopâttuv Giellagas-instituut.

Škovlim uárnejui ive 2015 ääigi nuuvt, ete lijii nelji teivâdem Sämikulttuurkuávdáš Sajosist, Anarist. Toh pištii kyehti peeivi já tain lijii teemah:

27.–28.2.2015 Aarrâd tievâslâš kielälávgum Suomâst. Škovlimpeeivij pargokiellân lijii orjâlâš- já anarâškielâ sehe suomâkielâ.

Fáádáh já luvâldelleeh: Kielälávgum já kyevtkielâlâšvuotâ kielâiälâskitemkontekstist. *Annika Pasanen, totkee, Helsig ollâopâttâh.* Mane já maggaar kielälávgummáttááttâs sämisiärvâdâh taarbâš? *Torkel Rasmussen, FT, 1. amanuens, Säämi ollâškovlâ (Sámi allaskuvla).* Aarrâd tievâslâš kielälávgum Suomâst. *Annika Peltoniemi, tutkâmušamanuens, Tave-eennâmlíj kielâi lãjãdãs, Vaasa ollâopâttâh.* Kielälávgummáttááttâs tile sämikuávlu kieldâin. Kielälávgummáttááttâs tárbu – puátteevuodâ sämimáttááttâs já máttááttâsvuávâmpargo, *Laura Arola.*

24.–25.4.2015 Sämikielâlii kielälávgum vuáđđuseh. Škovlimpeeivij ääigi pargokiellân lijii tárukielâ, engâlâškielâ, suomâkielâ, orjâlâš- já anarâškielâ. Tilâlâšvuodâst lijii tuulhah.

SÁMEDIGGI
SÄMITIGGE
SÄÄ'MTE'GĠ
SAAMELAISKÄRJÄT

SKUVLEN- JA OAHPPAMATERIÄLADOAIMMAHAT
KOULUTUS- JA OPPIMATERIAALITOIMISTO

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF OULU

Fáádáh já luvâldelleeh: Sämikielâ máttááttâsâst, 1. já 2. kielâ. Kyevtkielâlâšvuotâ pedagogisii uáinust. Perrui, aldasiärvus, arâšoddâdem já škoovlâ rooli kielâ ovdánmist. Kielâlávum já eres kyevtkielâlii máttááttâs maalih. *Kamil Øzerk, professor, Säämi ollâškovlâ (Sámi Allaskuvla)/ Oslo ollâopâttâh.*

6.-7.11.2015 Konkreetliih kielâlávumvyevih sämimáttááttâsâst. Škovlimpeevij äägi pargokiellân lijii orjâlâš- já anarâškielâ sehe suomâkielâ. Tilâlâšvuodâsti lijii tuulhah.

Fáádáh já luvâldelleeh: Maht finnip párnáid oppâđ já kevttiđ kielâ? Pargovyevih já feeriimeh. *Oahptii Ingá/ Inga Guttorm, luokamáttáátteijee/ Ucjuuhá.* Mii sämikielâ oppâmist lii vaigâd I? *Ánte Aikio, professor/ Säämi ollâškovlâ (Sámi allaskuvla).* Pärni kielâuáppen – pargovyevih já feeriimeh arâšoddâdmist já algâmáttááttâsâst. *Aura Pieski, sämikielâlii luokamáttáátteijee/ Ucjuuhá.* Maid tiettip sämipárnái vaanhimij orjâlâškielâ tiileest lánuduvâst já Anarist? *Magreta Sara, sämikielâ válduamnâsuáppee, Oulu ollâopâttâh/ Giellagas-instituut.*

Kyevtkielâliid/sämikielâliid párnáid tippâliih kielâliih hástuseh. *Berit-Ellen Juuso, sämikielâ lehtor/ lánudâh.* Maht finniđ párnááh oppâđ já sárnuđ sämikielâ kaavpugpirrâsist? *Maila Vaarala, párnáikârdimáttáátteijee, Snellman-Mäntylä peivikiäčču/ Oulu.* Kielâpiervâlist škovlâmáttááttâsân, anarâškielâ kielâlávum párnái máttááttâskiellân – pargovyevih já feeriimeh. *Petra Kuuva, luokamáttáátteijee/ Aanaar škovlâ.* Rävisolmoošuáppeeh anarâškielâ kielâlávumist – pargovyevih já feeriimeh. *Anna Morottaja, anarâškielâ máttáátteijee/ Säämi máttááttâskuávdáš.*

11.–12.12.2015 Säämi kielâlávumáin aktiivlâš kielâkevttien. Škovlimpeevij äägi pargokiellân lijii orjâlâš- já anarâškielâ sehe suomâkielâ. Tilâlâšvuodâst lijii tuulhah.

Fáádáh já luvâldelleeh: Mii sämikielâ oppâmist lii vaigâd II? *Ánte Aikio, professor/ Säämi ollâškovlâ (Sámi allaskuvla).* Škoovlâ kielâpirrâdâh já sämimáttááttâs pedagogiik – mondiet sämikielâ oinum škoovlâst lii tehâlâš? *Inker-Anni Linkola, pajetârhisteijee/ Säämiarkkâdâh.* Tiätutekniik máttááttâs išenävvun – pargovyevih já feeriimeh. *Elle-Máret Näkkäläjärv, sämikielâ máttáátteijee/ Aanaar škovlâ.* Reformipedagoogliih já konstruktiviivliih máttááttâsvyevih kielâlávummáttááttâsâst. *Rauni Äärelä, luokamáttáátteijee/ Suáđigil, tuáhtárškovliittuvvee/ Laapi ollâopâttâh.* Mii lii Kuati.fi? *Raija Lehtola, vuávájeijee/ Sämitigge.* E-girji digitaalliuh materiaaleh já sämikielâlii oppâmateriaali puátteevuotâ. *Toivo West, luokamáttáátteijee/ Ucjuuhá.*

